

Mandat for arbeidsgruppe for forvaltning av laksebestander i Tanavassdraget (Deatnu)

Basert på avtale mellom Norge og Finland om fisket i Tanavassdraget av 30. september 2016

Den permanente arbeidsgruppa for forvaltning av laksebestandene i Tanavassdraget (heretter arbeidsgruppa) skal forberede forvaltningssaker om laksebestander og fisket i Tanavassdraget. Gruppa skal arbeide i tråd med formålet i artikkel 1 i avtalen.

Arbeidsgruppa oppnevnes av partene og vil bestå av representanter fra statlige forvaltningsmyndigheter (to fra hvert land) og representanter fra fiskerettshaverne (to fra hvert land). Møteledelse i gruppa alternerer årlig mellom de statlige forvaltningsmyndighetene. Medlemmer av overvåknings- og forskningsgruppa (OFG) vil delta i arbeidet som eksperter. Arbeidsgruppa kan i tillegg søke bistand fra andre relevante eksperter. Partene skal, før det første møtet i arbeidsgruppa, fastsette forretningsorden.

1. Ansvarsoppgaver for arbeidsgruppa for forvaltning av laksebestandene i Tanavassdraget (arbeidsgruppa)

Arbeidsgruppas ansvarsoppgaver er å:

- Foreslå en forvaltningsplan for laksebestandene og eventuelle justeringer av planen;
- Forberede evaluering av forvaltningsplanen om nødvendig;
- Forberede årlig vurdering av effektene av fiskereglene;
- Forberede årlig vurdering av behovet for å vedta bestemmelser som fraviker fiskereglene hvis nødvendig;
- Foreslå rutiner for å stoppe eller begrense fisket når særskilte situasjoner tilsier det;
- Vurdere bruken av tradisjonell kunnskap;
- Identifisere relevante sosiale, kulturelle og økonomiske virkninger av foreslåtte tiltak.

I tillegg kan forvaltningsmyndighetene spørre om råd innenfor andre områder, og arbeidsgruppa kan foreslå temaer for forskning og utredning.

Gruppas arbeid skal baseres på status for laksebestandene som rapportert fra OFG.

Rapporter fra arbeidsgruppa skal være på engelsk, og kan oversettes av partene hvis nødvendig. Dersom det ikke oppnås enighet i gruppa, bør de ulike anbefalinger etc. fremgå av rapporten. De generelle arbeidsspråkene for gruppas møter er norsk og finsk. Samisk kan benyttes hvis det er nødvendig.

2. Forvaltningssamarbeid og lokal involvering i prosessene

Partene understreker "*betydningen av informasjonsutveksling og samarbeid om bruk og forvaltning av felles naturressurser, og bred medvirkning fra lokale fiskerettshavere og andre lokale interesser i denne forvaltningen*", jf. fortalen i avtalen.

I følgende prosesser er samarbeid og involvering spesielt viktig:

- Utarbeidelse av forvaltningsplanen for laksebestandene: Fiskerettshaverne skal medvirke i utarbeidelsen av planen (artikkel 4).
- Årlig vurdering av effektene av fiskereglene: Fiskerettshaverne skal trekkes inn i disse vurderingene (artikkel 7).
- Årlig vurdering av behovet for å vedta bestemmelser som fraviker fiskereglene: Vurderingen skal gjøres på et slikt tidspunkt at forskere og relevante lokale interessegrupper kan medvirke (artikkel 7).
- Samarbeid om overvåking og forskning: En felles overvåkings- og forskningsgruppe med to representanter fra hver part skal utføre arbeidet. Lokale fiskerettshavere skal involveres i arbeidet (artikkel 12).
- Tiltak i særskilte situasjoner: Partene skal med øyeblikkelig virkning begrense eller stanse fisket når vannføringen eller andre særlige forhold, herunder kritisk svikt i oppgangen av laks, tilsier det. Lokale interessegrupper og rettighetshavere skal høres i den grad tidsmessige hensyn tillater det (artikkel 16).
- Lokal og tradisjonell kunnskap: Bidra til vurderinger av bruk av lokal og tradisjonell kunnskap som del av beste tilgjengelig kunnskap; hvilken kunnskap til hvilke formål, og hvordan den kan benyttes (artikkel 1).

Partene møtes minst én gang årlig for å drøfte og avgjøre felles forvaltningssaker. Representanter for fiskerettshaverne i begge land skal inviteres til slike møter.

3. Forvaltningsplanen

Forvaltningsplanen vil være utgangspunkt for reguleringer i fisket etter laks. Den skal bygge på den beste tilgjengelige kunnskapen om fiskebestandenes størrelse, sammensetning og forventet utvikling, samt på anvendelse av føre-var-prinsippet.

Før arbeidsgruppa starter arbeidet med forvaltningsplanen vil OFG lage utviklingskurver for gjenoppbygging og bærekraftig bruk, og vurdere eventuelt behov for endringer i fisketrykket.

Arbeidsgruppa skal basere arbeidet på artikkel 4 i avtalen og på gjenoppbyggingskurver og vurderinger fra OFG. Arbeidsgruppa skal lage forslag til forvaltningsplan for laksebestandene i tråd med følgende retningslinjer:

1. Planen skal sikte mot at forvaltningsmålene for individuelle laksebestander nås innen en gitt tidsramme, ikke mer enn to laksegenerasjoner, med et mulig unntak for Iešjohka, der tre laksegenerasjoner kan være nødvendig.
2. Planen skal være fleksibel og kunnskapsbasert og rettet inn mot de enkelte laksebestandene. Den skal baseres på vitenskapelig informasjon og informasjon om tradisjonell kunnskap knyttet til indikatorelver, og den beste tilgjengelige kunnskapen om

størrelse, sammensetning og forventet utvikling av bestandene og anvendelse av føre var-prinsippet.

3. Planen skal inneholde informasjon om fisket, lokale fiskemetoder, og om status for laksebestandene og deres leveområder.
4. Planen skal foreslå mål og tiltak for relevante laksebestander, inkludert forslag til tiltak for å gjenoppbygge bestander som ikke har nådd forvaltningsmålene.

Spørsmål til overvåknings- og forskningsgruppa

Basert på avtalen og fiskereguleringene i Tanavassdraget inkludert nasjonale bestemmelser og fiskereglene for sideelver og nedre norske del, bes OFG om å:

- Utarbeide forventede gjenoppbyggingskurver for bestander under gjenoppbygging.
- Utarbeide forventede utviklingskurver for bærekraftig forvaltning av bestander som har et høstbart overskudd.
- Vurdere behovet for å redusere fiskepresset som er nødvendig for å oppnå full gjenoppbygging av bestandene i løpet av to laksegenerasjoner.
- Vurdere fiskepresset i forhold til bærekraftig forvaltning av bestander med høstbart overskudd.